

Preses relīze, 26.04.2021.

ZVA informatīvs materiāls par vakcīnām pret Covid-19: uzzini par vakcīnu izstrādi, darbību, intervālu starp devām un biežākajām blakusparādībām

Zaļu valsts aģentūra (ZVA) izstrādājusi informatīvu materiālu, kas satur pierādījumos balstītu un uzticamu informāciju par līdz šim lietošanai apstiprināto Covid-19 vakcīnu darbību un būtiskākajām blakusparādībām.

Informatīvajā materiālā ietverta arī svarīgākā informācija par vakcīnu izstrādi un apstiprināšanu, laika intervālu starp vakcīnas pirmo un otro devu un cita informācija.

Informatīvais materiāls ikvienam pieejams elektroniski ZVA tīmekļvietnes www.zva.gov.lv sadaļā "[Covid-19 zinās](#)", kā arī tiks izsūtīts pašvaldībām izvietojšanai savās tīmekļvietnēs.

ZVA atgādina, ka vakcīnu mērķis ir novērst saslimšanu ar koronavīrusu, tai skaitā pasargāt no simptomātiskas saslimšanas, smagas Covid-19 slimības gaitas, hospitalizācijas un nāves.

Līdz šim Eiropā, tai skaitā Latvijā, lietošanai apstiprinātas četras Covid-19 vakcīnas.

Lai iegūtu pilnīgu un noturīgu aizsardzību pret koronavīrusu, nepieciešamas divas Pfizer-BioNTech, Moderna, AstraZeneca vakcīnas devas, vai viena deva – Janssen vakcīnas gadījumā. ZVA vērs uzmanību, ka aizsardzība var nebūt pilnīga līdz 7 dienām pēc Pfizer-BioNTech, līdz 14 dienām pēc Moderna un līdz 15 dienām pēc AstraZeneca vakcīnas otrās devas saņemšanas. Janssen Covid-19 vakcīnas lietošanas gadījumā nepieciešama viena deva un pilnīga aizsardzība iestājas 14 dienas pēc tās saņemšanas.

Otrā Pfizer-BioNTech vai Moderna vakcīnas deva jāsaņem vismaz 3 līdz 4 nedēļas pēc pirmās devas. Savukārt AstraZeneca vakcīnai otrās devas rekomendētais intervāls ir 9-12 nedēļas, vakcinācijas rokasgrāmatā norādīts, ka šīs vakcīnas otrās devas saņemšanas vizīte plānojama tuvāk 12. nedēļai.

Vakcīna tiek ievadīta cilvēka augšdelmā.

Kā vakcīnas tika apstiprinātas?

Vakcīnas tika izstrādātas un apstiprinātas paātrinātā kārtībā. Tas bija iespējams, jo eksperti visā pasaulē sadarbojās, lai atklātu vakcīnu. Notika ātra apmaiņšanās ar būtisku informāciju. Vienlaikus tika veikti vairāki pētījumi par vakcīnas drošumu un efektivitāti. Tādējādi tika ietaupīts daudz laika. Šie pētījumi tika izvērtēti, tiklīdz bija zināmi to rezultāti.

Tādējādi bija iespējams šīs vakcīnas izstrādāt un apstiprināt ātrāk nekā parasti, neizlaižot būtiskus procesa soļus. Vakcīnas apstiprinājusi Eiropas Zaļu aģentūra, kuras zinātniskās komitejās piedalās arī ZVA speciālisti.

Biežākās blakusparādības

ZVA atgādina, ka līdzīgi kā pēc citu vakcīnu saņemšanas, arī pēc Covid-19 vakcīnu saņemšanas var rasties blakusparādības. Vairums blakusparādību rodas, jo vakcīnas stimulē cilvēka organisma imūnsistēmu.

Tā rezultātā daļai cilvēku viņu organisma īpatnības dēļ var rasties sagaidāmas reakcijas jeb blakusparādības. Tomēr šādu reakciju rašanās vai trūkums neliecina par to, cik stipra vakcinācijas rezultātā būs iegūtā organisma aizsardzība.

Pētījumi liecina, ka biežākās blakusparādības ietver paaugstinātu ķermeņa temperatūru (dažkārt virs 38°C), drudzi, galvassāpes, nogurumu, sāpes injekcijas vietā, muskuļu un locītavu sāpes, apsārtumu, pietūkumu injekcijas vietā. Šīs blakusparādības parasti ilgst 1 līdz 3 dienas un pēc tam izzūd.

Pacientiem jāvēršas pie ārsta, ja pēc vakcīnas saņemšanas rodas bažas par novērotajām blakusparādībām. Gan ārsts vai farmaceits, gan pacients var ziņot par konstatētām zālū, to vidū arī vakcīnu, izraisītām blakusparādībām Zālū valsts aģentūrai. Ziņojumu var iesniegt arī elektroniski Zālū valsts aģentūras tīmekļvietnē www.zva.gov.lv > [“Ziņot par zālū blaknēm, negadījumiem ar ierīcēm un biovigilanci”](#).

ZVA uzsver, ka visas ES apstiprinātās vakcīnas ir pārbaudītas un drošas lietošanai.

Vai drīkstu saņemt vakcīnu? Būtiskākie brīdinājumi

Informatīvajā materiālā ietverta svarīgākā informācija, kad pirms vakcinācijas veikšanas būtu jākonsultējas ar ārstu.

Proti, cilvēkam jājauc savam ģimenes ārstam, vai drīkst saņemt šīs vakcīnas, ja iepriekš pēc cita veida vakcīnas saņemšanas ir bijusi alerģiska reakcija vai ir bijusi alerģiska reakcija pēc pirmās vakcinācijas ar šīm Covid-19 vakcīnām.

Pirms vakcinācijas nepieciešams konsultēties ar speciālistu, kurš izvērtēs vai drīkstat vakcinēties. Pirms vakcinēšanās nepieciešams obligāti informēt ārstu, ja tiek novērota smaga saslimšana, drudzis, Covid-19 raksturīgi simptomi, ir apstiprināta saslimšana ar Covid-19, ir jāievēro pašizolācija vai karantīna pēc kontaktēšanās ar cilvēku, kam ir Covid-19, vai tas gaida testa rezultātus, kā arī ja ir nokavēta vakcinācijas vizīte.

Informatīvajā materiālā norādīta visu reģistrēto vakcīnu informācija, taču tā neaizstāj oficiālo zālū lietošanas instrukciju, kas ikvienam pieejama [Zālū reģistrā](#), un ārsta sniegtos norādījumus.

Kontaktinformācija:

Tanita Tamme-Zvejniece

Zālū valsts aģentūras sabiedrisko attiecību speciāliste

Tālr. 26654766, E-pasts: tanita.tamme-zvejniece@zva.gov.lv